M.S.W. SEM-IV (CHOICE BASED CREDIT SYSTEM 2011) : SUMMER - 2018

SUBJECT: URCD - 10: LIVELIHOOD SKILLS & MICRO FINANCE

02.00 PM TO 05.00 PM Day: Time: Tuesday S-2018-0496 Date: Max. Marks: 100 24/04/2018 N.B.: All questions are **COMPULSORY**. 1) 2) Figures to the right indicate FULL marks. **Q.1** Write short notes on any FOUR of the following: (20)a) Definition of Livelihood Microcredit b) Neighborhood Group c) **SEWA** d) Livelihood for Rural Poor Explain various sources of livelihoods in rural areas. **Q.2** (16)OR Microfinance is a tool for poverty alleviation. Comment. Q.3 What are the various challenges in promoting livelihoods in urban slums? (16)OR State the challenges and difficulties in Microfinance. **Q.4** What are the challenges of social inclusion in India? (16)OR Discuss the concept of inclusive growth and its significance for community development. Q.5 Write an essay on professional skills for development functionaries. (16)OR What are the various challenges for development functionaries? What are the community livelihood and need assessment skills? State its (16) **Q.6** significance for community development. OR State the impact of urban development on rural community.

मराठी रूपांतर

सूचन	Π:		
		१) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.	
		२) उजवीकडील अंक गुणांचा निर्देश करतात.	
*			
प्र.१		खालीलपैकी कोणत्याही चार टीपा लिहा.	(२०)
	अ)	जीवनधाराची व्याख्या	
	ब)	सूक्ष्मपत	
	•	शेजारसमूह	
		सेवा	
	₹)	ग्रामीण भागातील गरिबांसाठी रोजगार	
प्र.२		ग्रामीण भागातील जीवनाधाराचे विविध स्त्रोत सांगा. किंवा	(१६)
		दारिद्रयनिर्मूलनाचे सुक्ष्मवित्तपुरवठा हे एक साधन आहे टिप्पणी करा.	
प्र.३		शहरी झोपडपट्टयामध्ये जीवनाधाराची साधने वाढविण्यातील विविध आव्हाने सांगा. किंवा	(१६)
		सुक्ष्मवित्त पुरवठ्यामधील अडचणी आणि आव्हाने सांगा.	
प्र.४		भारतातील सामाजिक समावेशकतेमधील आव्हाने सांगा. किंवा	(१६)
		समावेशक वृध्दी ही संकल्पना स्पष्ट करून समुदाय विकासातील त्याचे महत्व सांगा.	
प्र.५		विकास कार्यकर्त्यामधील व्यावसायिक कौशल्ये यावर निबंध लिहा.	(१६)
		िकंवा विकास कार्यकर्त्या पुढील विविध आव्हाने सांगा.	
प्र.६		समुदाय जीवनाधार आणि गरजांचे परिक्षण सांगून विकासाच्या अनुशंगाने त्याचे महत्व सांगा.	(१६)
		किंवा -	
		ग्रामीण समुदायावर शहरी विकासाचा परिणाम सांगा.	